

Epanet-koordinaation toteutus ja toiminnan tilastoja

1. Tavoitteet

Epanet-verkoston tavoitteena on nostaa osaamisen tasoa Etelä-Pohjanmaalla lisäämällä elinkeinoelämän ja yliopistollisen tutkimuksen vuorovaikutusta. Sitä varten on perustettu maakuntastrategian tavoitteita tukevia monirahoitteisia viisivuotisia tutkimuksen avaintehtäviä yhteistyössä yliopistojen, yritysten ja maakunnan kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Tehtävien nimikkeinä on yleensä tutkimusprofessori tai tutkimusjohtaja. Heidän tehtävänä on koota tutkimusryhmä sekä valmistella tutkimushankkeita yhdessä elinkeinoelämän kanssa. Jokaisella professuurilla on tukiryhmä, jossa on mukana professuurin rahoittajat. Tukiryhmällä varmistetaan jatkuva keskusteluyhteys ja Etelä-Pohjanmaata hyödyttävä tutkimus- ja TKI-toiminta.

Epanet-verkosto toteuttaa tutkimusta Seinäjoen yliopistokeskuksessa. Verkoston yliopistoja ovat Helsingin yliopisto, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto ja Vaasan yliopisto.

Epanet-verkoston koordinaatiosta vastaa Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys.

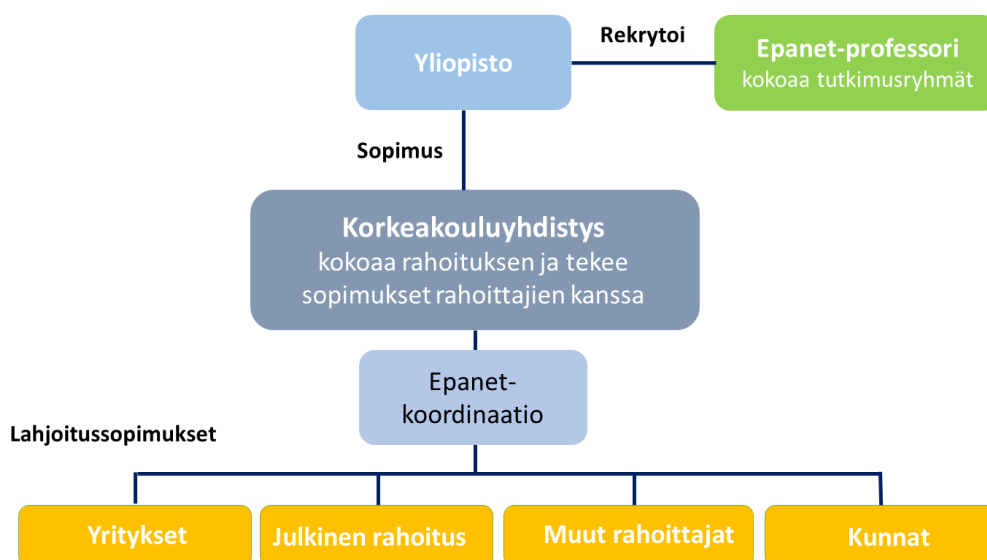
Epanet-koordinaatiossa tehtävän työn tavoitteena on:

- 1) Valmistella Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategian tavoitteita tukevia tutkimusprofessoreja yhteistyössä yliopistojen, yritysten ja maakunnan kehittäjäorganisaatioiden kanssa.
- 2) Hankkia rahoitus professuurien perustamiseksi Etelä-Pohjanmaalle ja laatia rahoitussopimukset. Koordinaatiohenkilöstö huolehtii professuurien hallinnoinnista sekä hoitaa rahaliikenteeseen, raportointiin ja seurantaan liittyviä tehtäviä.
- 3) Lisätä ja monipuolistaa maakunnan elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden sekä yliopistomaailman välistä vuorovaikutusta, tutkimustiedon hyödyntämistä ja työelämäyhteistyötä.
- 4) Kehittää yrityslähtöisen TKI-toiminnan malli ja aloittaa toimintaa, jolla kasvatetaan TKI-toiminnan piirissä olevien yritysten lukumäärää ja toiminnan volyyymiä ja mahdollistetaan yritysten kehittymistä ja kasvua.
- 5) Varmistaa tutkimustoiminnan tavoitteellinen ja tuloksekas kehittyminen Etelä-Pohjanmaalla.

2. Toiminnan kuvaus

Epanet-koordinaatio valmistelee vuosittain useita Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategian tavoitteita tukevia 5-vuotisia tutkimusprofessoreja yhteistyössä yliopistojen, yritysten ja maakunnan kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Valmistelussa on jatkuvasti sekä uusia professuureja että jo käynnissä olevien professuurien jatkokausia. Uuden professuurin valmistelu on aina pitkäjänteistä työtä.

Professuurit sijoittuvat neljälle korkeakoulustrategiassa määritellylle painoalalle, jotka on valittu maakunnan tarpeiden ja vahvuuksien perusteella. Kuvassa 1. on esitetty kaaviomuodossa Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen rooli professuurien valmistelussa.

Kuva 1. *Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen rooli professuurien valmistelussa*

Kaavion mukaisesti korkeakouluyhdistys hankkii rahoituksen professuurien toteuttamiseksi lukuisten esitteilyiden ja neuvotteluiden tuloksena. Yhdistys käy sopimusneuvottelut ja solmii sopimukset sekä professuurien rahoittajien että yliopistojen kanssa.

Tutkimusprofessorin käynnistyttyä Epanet-koordinaation tehtävänä on tukea professorin toteutusta sekä edistää eri keinoin professorin ja siihen sisältyvien tutkimushankkeiden toteuttamista. Lisäksi koordinaatiohenkilöstö huolehtii professuurien rahaliikenteestä ja raportoinnista, sekä muusta professorien työn tukemisestä. Jokaisella professorilla on rahoittajista koostuva kolme kertaa vuodessa kokoontuva tukiryhmä. Kokouksissa käydään ensin läpi professorin eteneminen ja tulokset. Sen jälkeen keskustellaan ja ideoidaan toimijoiden kesken uusista TKI-hankkeista ja avauksista. Kokouksia järjestetään yritysten tiloissa tai Teams-yhteyksillä. Yhdistys järjestää tukiryhmien kokouksia vuodessa noin 50 kappaletta. Tukiryhmät tarjoavat rahoittajille näköalapaikan alan tutkimuksen seuraamiseen, luontevan kosketuspinnan yliopistoon ja hyvän kanavan mahdollisille tuleville yhteisille kehitysprojekteille.

Jokaisen professorin tilanne arvioidaan viiden vuoden välein. Jatko ei ole automaattinen. Muutosvaiheessa tarkastellaan, millä tavoin professorin sisältöä on syytä linjata uudelleen, jotta se vastaa toimintaympäristöön tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Epanet-koordinaatio vastaa myös päättyvien professuurien lopettamiseen liittyvistä hallintotehtävistä.

Tärkeä osa koordinaatiota on ulkoinen ja sisäinen viestintä yhdessä tutkimusryhmien, yritysten ja kuntien kanssa. Ilkka-Pohjalaisessa julkaistaan viikoittain verkoston toimintaa ja tiedettä popularisoiva Epanet-puheenvuoro. Lisäksi julkaisemme säännöllisesti Epanet-utiskirjeen (2–3 krt/kk, yli 1 000 tilaajaa), kuntien uutiskirjeen (330 kuntapäätäjää ja luottamushenkilöä vastaanottajana) ja tarvittaessa lehdistötiedotteita. Myös henkilö- ja organisaatiokohtaiset sosiaalisen median kanavat ovat aktiivisessa käytössä. Järjestämme lisäksi erilaisia tapahtumia, seminaareja ja yhteistyötapaamisia. Järjestämme vuosittain *Tietoprovinsi* tapahtuman, joka on eteläpohjalaista tutkimusta, kehittämistä ja koulutusta esittelevä tiedon noutopöytä.

Epanet-koordinaatiossa toteutetaan myös kehittämistoimia, joilla parannetaan jatkuvasti verkoston toimivuutta ja vaikuttavuutta. Epanet-verkoston tutkimusryhmät tekevät monipuolista yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Epanet-verkoston tavoitteita sovitetaan jatkuvasti yhteen maakuntastrategian kanssa. Työelämäyhteistyön malleja kehitetään mm. sidosryhmiltä esiin tulleen palautteen pohjalta. Tavoitteenamme on kehittää yrityslähtöisen TKI-toiminnan malli ja aloittaa toimintaa, jolla kasvatetaan TKI-toiminnan piirissä olevien yritysten lukumäärää ja toiminnan volyyymiä ja mahdollistetaan yritysten kehittymistä ja kasvua. Seinäjoen yliopistokeskuksella ja Seinäjoen ammattikorkeakoululla on yhteisiä painoalaryhmiä, jotka kokoontuvat säännöllisesti. Epanet-koordinaatiohenkilöstö osallistuu niiden kehittämiseen ja toimintaan.

Uutena avauksena alamme kehittää ja ajaa ylös yrityslähtöisen TKI-toiminnan mallia ja toimintaa, jolla kasvatetaan TKI-toiminnan piirissä olevien yritysten lukumäärää ja toiminnan volyymiä, herätellään ja mahdollistetaan yritysten kehittymistä ja kasvua.

3. Toiminnan seuranta ja valvonta

Epanet-koordinaation työtä seuraa korkeakouluyhdistyksen tutkimusjaosto, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen tutkimusjaostossa on edustettuna Etelä-Pohjanmaan kuntien edustajia sekä korkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimuslaitosten edustajia. Yhdistyksen hallituksessa hallituksen jäsenet ovat kuntien nimeämät henkilöt. Lisäksi Epanet-verkoston ja -koordinaation työstä raportoidaan maakunnalliselle korkeakoulupolitiikan yhteistyöryhmälle. Ryhmässä ovat mukana yliopistokeskuksessa toimivat yliopistot ja keskeiset maakunnalliset kehittäjäorganisaatiot.

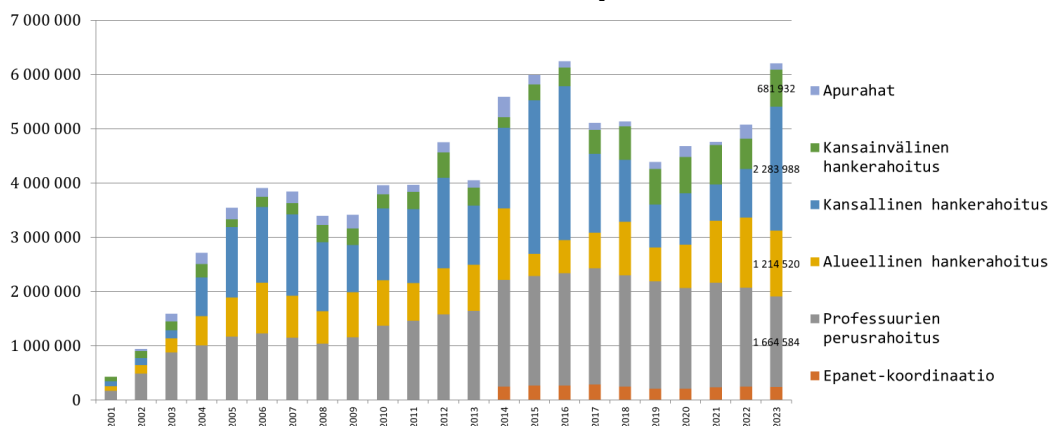
Kuvassa 2. on esitetty elokuussa 2024 käynnissä ja valmistelussa (viininpunaisella valmistelussa olevat) olevat Epanet-professuurit.

Yliopisto	Epky:n hallinnoimat professuurit (käynnissä 14 kpl)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Helsingin yliopisto	Aluehistorian professuuri (Sulevi Riukulehto)				1.1.2022-31.12.2026				
	Yrittäjyys ja innovaatiot elintarvikeketjun kestävyysmuutoksessa (Silvia Gaiani)		1.1.2021-31.12.2025						
Tampereen yliopisto	Alvar Aalto professuuri (Ari Hynynen)		1.1.2020-31.12.2024						
	Digitaalinen valmistus (Iñigo Flores Ituarte)	1.1.2018-31.12.2024							
	Lasten ja nuorten terveyden edistäminen (Kalle Kurppa)			1.6.2019-31.12.2024					
	Psykologia (Elina Kontu)			1.1.2020-31.12.2024					
	Terveydenhuollon digitalisaatio (Mark van Gils)		1.1.2021-31.12.2025						
	Uusi osaamisiperusteinen alue- ja kaupunkikehittäminen (Heli Kurikka)					1.1.2023-31.12.2027			
Taideyliopisto	Kulttuurinen musiikin tutkimus		1.1.2019-31.12.2023						
Turun yliopisto	Elintarvikekehitys (Anu Hopia)			1.8.2018-31.7.2023			1.8.2023-31.7.2028		
Vaasan yliopisto	Kuluttajajännitys elintarvikealalla (Harri Luomala)				1.1.2022-31.12.2026				
	Logistiikka (Petri Helo)			1.1.2019-31.12.2024					
	Puurakentaminen (Anu Bask)	1.9.2016-31.12.2022->				1.8.2023-31.7.2027			
	Yrittäjyys (Pekka Töytäri)					1.9.2023-31.08.2028			
Hyvinvointialue	Päihdelääketiede Mauri Aalto								
	Psykiaatria Merja Viikki								
	Hoitotiede Eija Paavilainen								
	Hannu Kankaanranta								

Kuva 2. Elokussa 2024 käynnissä ja valmistelussa (viininpunaisella valmistelussa olevat) olevat Epanet-professuurit.

4. Toiminnan tilastoja

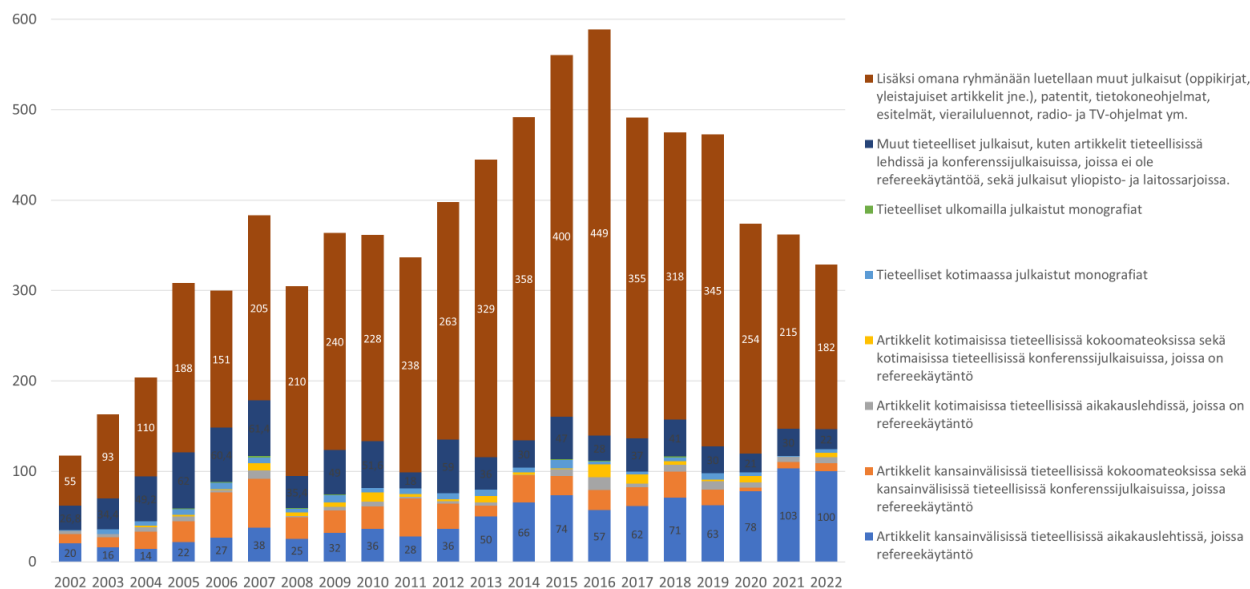
Epanet-verkoston tutkimusrahoituksen tunnusluvut on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3. Epanet-verkoston tutkimusrahoituksen tunnusluvut. Kaavion oikeasta reunasta löytyvät eri rahoituslähteille käytetyt värit.

Epanet-professoreilla saadaan merkittävä vipuvoima TKI-toimintaan Etelä-Pohjanmaalla. Vuonna 2023 Epanet-professorit toivat noin 5,9 miljoonan euron TKI-rahoituksen Etelä-Pohjanmaalle. Tästä 1,7 miljoonaa oli professuurien rahoitus, jonka Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistyksen Epanet-koordinaatio kokosi.

Epanet-verkoston tutkimustoiminnan tuloksena syntyneen julkaisutoiminnan tunnusluvut on esitetty kuvassa 4.

Kuva 4. Epanet-verkoston tutkimustoiminnan tuloksena syntyneen julkaisutoiminnan tunnusluvut.